

Javaslat

A helyi önkormányzatról szóló törvény 16. szakasza (Az SZK Hiv. Közlönye, 129/07. és 83/2014. – másik törvény), a foglalkoztatásról és a munkanélküliségi biztosításról szóló törvény 60. szakasz 1. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 36/09., 88/10. és 38/15. sz.) és Magyarkanizsa község alapszabálya 47. szakasza (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 4/14. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 8/14., 4/16. és 15/16. sz.) alapján a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület 2017. _____-én tartott ülésén meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T

2017. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési terv elfogadásáról

I.

A képviselő-testület elfogadja a 2017. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési tervet.

II.

Ezt a határozatot közzé kell tenni Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapjában.

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyarkanizsa Község
Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület
Szám: 02-_____/2017-I/B
Kelt: 2017. _____
Magyarkanizsa

Miloš Kravić,
a Községi Képviselő-testület elnöke

I n d o k o l á s

Előterjesztő: Községi Tanács és helyi foglalkoztatási tanács

Jogalap: A helyi önkormányzatról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 129/07. és 83/2014. – másik törvény), a foglalkoztatásról és a munkanélküliségi biztosításról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 36/09., 88/10. és 38/15. sz.), Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 4/14. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 8/14., 4/16. és 15/16. sz.)

Indok: A 2017. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési terv (a továbbiakban: cselekvési terv) meghatározza a 2017. évi foglalkoztatáspolitikai céljait és prioritásait, megállapítja azokat a megvalósítandó programokat és intézkedéseket, amelyeknek célja a foglalkoztatottság növeléséhez Magyarkanizsa községben szükséges feltételek megteremtése. A cselekvési terv javaslatát a helyi foglalkoztatási tanács a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattal (NFSZ), intézményekkel és más szereplőkkel együttműködve dolgozta ki. A terv a község területén uralkodó helyzet elemzésén kívül meghatározza a tevékeny foglalkoztatáspolitikai céljait és a munkanélküliek munkába állításának ösztönzőit.

A terv a célokon kívül megállapítja a terv megvalósításához szükséges programokat és intézkedéseket is. Újdonságnak számít az, hogy a közfoglalkoztatási programba bevont munkanélküliek teljes számában – a külön megállapított számú fogyatékkal élőkön kívül – a munkanélküliek legalább 70%-ának az alábbi kategóriák valamelyikébe kell tartoznia: munkaképes szociálisan segélyezettek, romák, szakképzetlenek, illetve alacsonyan képzettek, munkaerő-fölöslegek, elesett harcos gyermekének jogállását megszerzett 30 év alatti fiatalok, szülői gondoskodást nélkülöző gyermek jogállását megszerzett vagy most is azzal rendelkező 30 év alatti fiatalok. A másik pedig az újonnan munkába állított fogyatékkal élőknek nyújtott szakmai támogatás, amelynek körében a munkáltató számára megtérítik a szakmai segítségnyújtásban részesülő személy bérköltségeit.

A terv az összes foglalkoztatási programra 8.213.000,00 dinárt szán, amihez járul még a foglalkoztatási ügyekben hatáskörrel rendelkező minisztérium pályázati eszközeiből hozzáférhető támogatás.

A magyarkanizsai községi költségvetés 4.600.000,00 dinárt, azaz a teljes pénzügyi keret 56%-át szánja a cselekvési terv megvalósítására, részletesen: a 2017. évi közfoglalkoztatási programra és a 2017. évi szakmai gyakorlatok programjára. A táblázat szemlélteti a 2017. évi községi cselekvési terv teljesítésének céljait, programjait és intézkedéseit, nevezetesen: az új munkahelyek létesítésének támogatását, a munkaerő minőségének előmozdítását, a nehezebben munkát találók – mindenekelőtt a fiatalok, munkaerő-fölöslegek, időskörűak stb. – foglalkoztatását és szociális fölkarolását támogató és ösztönző községi intézmények előmozdítását.

Végrehajtja és határidő: Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület – 8. ülés

A teljesítéshez szükséges pénzeszközök forrása: A teljesítéséhez szükséges pénzeszközöket a költségvetési rendelet állapítja meg.

MAGYARKANIZSA KÖZSÉG 2017. ÉVI HELYI FOGLALKOZTATÁSI CSELEKVÉSI TERVE

1. BEVEZETŐ

Magyarkanizsa község helyi foglalkoztatási cselekvési terve (a továbbiakban: cselekvési terv) az aktív foglalkoztatáspolitikai 2017. évi végrehajtásának alapvető eszköze. A cselekvési terv meghatározza a foglalkoztatáspolitikai céljait és prioritásait Magyarkanizsa községben, valamint kijelöli azokat a programokat és intézkedéseket, amelyek végrehajtása nélkül nem érhetők el a kitűzött célok, és nem válik lehetővé a foglalkoztatás fenntartható növekedése.

A 2017. évi cselekvési terv kidolgozásakor figyelembe vettük a 2011–2020. évi nemzeti foglalkoztatási stratégia (Az SZK Hivatalos Közlönye, 37/11. sz.) céljait, prioritásait és irányelveit, a 2017. évi nemzeti foglalkoztatási cselekvési tervet (Az SZK Hivatalos Közlönye, 82/16. sz.), valamint a 2011–2020. évi magyarkanizsai községi fejlesztési stratégiát és a magyarkanizsai önkormányzat egyéb fejlesztési okmányait.

A cselekvési terv és az előirányzott prioritások és intézkedések végrehajtása tevékeny részvételt és együttműködést kíván meg Magyarkanizsa község területén minden mérvadó intézménytől és szociális partnertől.

1.1. A foglalkoztatáspolitikai prioritásai, a tevékeny foglalkoztatáspolitikának a 2017. évi nemzeti foglalkoztatáspolitikai cselekvési tervben kijelölt programjai és intézkedései

A most zajló reformfolyamatokat és a Szerb Köztársaságban fölmerülő egyéb kihívásokat és irányelveket méltányolva, az előcsatlakozási folyamatban 2017-re megállapított foglalkoztatáspolitikai célok a következők:

1. megakadályozni a munkanélküliség rohamos növekedését
2. csökkenteni az inaktivitást, növelni a foglalkoztatottsági rátát
3. csökkenteni a munkaerő-piacon uralkodó kettősséget
4. előmozdítani a fiataloknak a község munkaerőpiacán uralkodó helyzetét.

A 2017. évi foglalkoztatás ösztönzése érdekében megvalósítandó tevékeny foglalkoztatáspolitikai programok és intézkedések a következők:

1) Közvetítés a munkát keresők foglalkoztatásában (a munkaerő-piaci kínálat és kereslet összekapcsolása, a tevékeny álláskereséshez nyújtott támogatás a megállapított igényekkel és az egyeztetett egyéni foglalkoztatási tervvel összhangban tanácsadás, aktív munkát keresésre való főkészítés, munkaerőbörze stb.);

2) Pályaválasztási és karriertervezési tanácsadás (pszichológiai tanácsadás és szakképzési igények fölmerése, önhatékonysági tréning, a munkahely elvesztés okozta stressz leküzdését célzó műhely, pályaválasztási vásárok szervezése stb.);

3) A nehezebben elhelyezkedők kategóriájába tartozó munkanélküliek támogatása.

Támogatásban részesülhetnek azok a magánmunkáltatók, akik újonnan nyitott munkahelyen a nehezebben munkát találó munkanélküliek (30 év alatti fiatalok, 50 évnél idősebbek, munkaerő-főlöslegek, romák, fogyatékkal élők, szociálisan segélyezett keresőképesek, családi erőszak áldozatai stb.) köréből foglalkoztatnak munkaerőt. A támogatást egyszeri összegben a munkáltató kapja meg, a támogatás végső kedvezményezettje azonban az ily módon munkába állt munkanélküli. A támogatás mértéke az önkormányzat fejlettségi szintjétől függ; községünkben kedvezményezetttenként 150.000,00 dinár lesz.

Fogyatékkal élők, szociálisan segélyezett keresőképesek, elesett harcos gyermekének jogállását megszerzett 30 évnél fiatalabbak és szülői gondoskodást nélkülöző gyermek jogállását korábban megszerzett vagy jelenleg azzal rendelkező 30 év alattiak esetében ezek a támogatási összegek 20%-kal emelkednek.

4. Az önfoglalkoztatás támogatása

Az önfoglalkoztatás támogatása szaksegítséget, vállalkozásügyi képzést és foglalkoztatási támogatást jelent. Támogatás 180.000 dináros egyszeri összegben munkanélkülinek ítélt meg üzletnyitáshoz

vagy gazdasági társaság működtetéséhez, illetve fogyatékkal élő önfoglalkoztatása esetén 220.000 dinár összegben.

Munkaerő-főlöslég önfoglalkoztatása esetén kedvezményezettenként egyszeri összegben 200.000,00 dinár jár.

Pénzbeli térítést igénybe vevő számára önfoglalkoztatásra egyszeri összegben kötelező társadalombiztosítási járulék nélkül fizethető ki pénzbeli támogatás.

5. Kiegészítő oktatás és pótképzés

A munkaerő minőségének javítása, az emberi tőkébe való befektetés kiegészítő oktatás és pótképzés révén munkanélküliek, illetve olyan foglalkoztatottak számára, akiknek munkájára a munkáltató már nem tart igényt, azonban nem lehet biztosítani megfelelő foglalkoztatást számára: megteremteni a lehetőséget, hogy elméleti és gyakorlati képzés útján új tudásra és készségegre tegyen szert.

6. Pénzbeli térítésben részesülők foglalkoztatásának ösztönzése

Ha a munkanélküli a jogosultság elismerésétől számítva legalább három hónapon át munkanélküli-segélyben részesül, majd határozatlan idejű munkaviszonyt létesít, akkor egyszeri kifizetésként megkapja annak a teljes összegű munkanélküli-segélynek a 30%-át (leszámítva a kötelező társadalombiztosítási járulékot), amelyet a munkanélküli-segélyhez való jogosultság leteltéig hátralevő időre kaphatott volna kézhez.

7. Közfoglalkoztatás

A 2017. évi közfoglalkoztatás célja mindenekelőtt a nehezebben elhelyezkedő és szociálisan rászoruló munkanélküliek munkába állítása, a munkaképességük megőrzése és előmozdítása, valamint bizonyos társadalmi érdekek érvényesítése (szociális, emberbaráti tevékenység, közműkarbantartás és -felújítás, környezet- és természetfenntartás és -védelem).

A közfoglalkoztatásba bevont munkanélküliek teljes számában – a fogyatékkal élőkön kívül, akiknek számát ez a terv külön határozza meg – legalább 70% munkanélkülinek az alábbi kategóriákba kell tartoznia: munkaképes pénzbeli szociális segélyezettek, romák, szakképzetlenek, illetve alacsonyan képzettek, munkaerő-főlöslégek, elesett harcos gyermekének jogállásával rendelkező 30 év alattiak, szülői gondoskodást nélkülöző gyermek jogállásával rendelkező vagy rendelkezett 30 év alattiak, emberkereskedelem áldozatai, családi erőszak áldozatai.

8. Fogyatékkal élőket érintő tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedések: a fogyatékkal élők foglalkoztatottsági szintjének emelését szolgálják az érintettek társadalmi beilleszkedése céljából.

A fogyatékkal élő munkanélküliek foglalkoztatásának ösztönzésére irányuló intézkedések a fogyatékkal élők szakmai rehabilitációjáról és foglalkoztatásáról szóló törvénnyel összhangban a következők:

– Munkatapasztalat nélküli fogyatékkal élők munkabérének támogatása

A munkatapasztalat nélküli fogyatékkal élő határozatlan időre foglalkoztató munkáltató az adott munkavállaló munkabérének támogatására 12 hónap időtartamban a munkabér minimálbérig terjedő összes költségének és a vele együtt járó járulékoknak a 75%-át fedező támogatásra jogosult.

– A munkahelynek a fogyatékkal élő foglalkoztatásához történő hozzáigazításával kapcsolatos költségek megtérítése

A fogyatékkal élő határozatlan időre foglalkoztató munkáltató a munkahely hozzáigazításával kapcsolatos költségek megtérítésében részesülhet. Az újonnan foglalkoztatott fogyatékkal élők részére történő szakmai támogatásnyújtás címén a munkáltatónak ez a program megtéríti a szakmai támogatásnyújtásba bevont személyi bérköltségét.

9. A helyi cselekvési tervekben foglalt helyi foglalkoztatáspolitikai programok vagy intézkedések szerb köztársasági költségvetésből való résztámogatása

A helyi önkormányzat részéről 2017. január 31-éig benyújtott kérelem alapján résztámogatás szerezhető a közfoglalkoztatási, szakmai gyakorlati ismeretek megszerzésére irányuló programokra, támogatás önfoglalkoztatásra és a nehezebben munkát találók kategóriájába tartozó munkanélküliek foglalkoztatására.

A helyi községi cselekvési tervekben megállapított és községi költségvetésből támogatott egyéb programokhoz a foglalkoztatási szolgálat szakmai és műszaki támogatást nyújt.

10. Szolgáltatáscsomagok készülnek a tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedésekbe való bevonásban elsőbbséget élvező munkanélküliek részére: munkaerő-főlölegeknek szánt szolgáltatáscsomag, fiataloknak szánt szolgáltatáscsomag, képzetleneknek, alacsonyan képzetteknek és huzamos ideje munka nélkülieknek szánt szolgáltatáscsomag, fogyatékkal élőknek szánt szolgáltatáscsomag.

1.2. Makrogazdasági üzleti környezet

Makrogazdasági szinten 2015-ben a bruttó hazai termék reálértéke 2,5%-kal emelkedett, és a tendencia 2016 első negyedében is folytatódott, amikor is a bruttó hazai termék már 10,5%-os bővülést mutatott ami főként a feldolgozóipar, a villamosenergia-termelés és a bányászat növekedésének eredménye.

Az ország fizetési mérlege jelentősen javult. A mérleghiány a 2016. első negyedében megfeleződött, és a GDP 3,4%-val volt egyenlő. Külföldi közvetlen beruházások fedezete mellett a folyó fizetési mérleg hiánya várhatóan tovább fog csökkenni.

A külkereskedelmi árucseréje jelentősen javult. 2016 márciusában az export országos szinten 8,3%-kal nőtt.

2016. első negyedében a költségvetési hiány összege 13,1 milliárd dinár volt. Az ország fiskális helyzetének javulása csökkentette az adósságvállalás iránti igényt és az adósságszolgálat költségeit. A gazdasági tevékenység a felépülés útjára lépett. Folytatódik az arra irányuló törekvés, hogy fennmaradjon a makroökonómiai stabilitás, megálljon az adósságok további növekedése, folytatódjon a szerkezeti reformok véghezvitele – különösen a közvállalatokat illetően – és a közszektor hatékonyságának növelése.

A jövőbeli adópolitikai prioritások: az adózási fegyelem szigorítása, az adóbeszedési hatékonyság fokozása és a szürkegazdaság elleni küzdelem.

1.3. A helyi demográfiai és gazdasági helyzet vázlatos ismertetése

a) Magyarkanizsa község demográfiai jellemzői

A községben tapasztalható demográfiai folyamatok, valamint a fiatalok, de a tapasztaltabb szakemberek külföldre való elvándorlása is, manapság községünkben nem biztosítja a munkaerő fenntartható fejlődését, így nem nevezhetők kedvezőnek a gazdasági-demográfiai kilátások.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a lakosság száma az előző népszámláláshoz képest 9%-kal csökkent.

Az ezer lakosra vetített természetes szaporulat -8,8%. Évente átlagosan 190–200-zal magasabb az elhalálozottak, mint az élve születettek száma.

A negatív természetes szaporulat mellett a község korszerkezetét jelentősen befolyásolják az egyre fokozódó népmozgalmi folyamatok, a 90-es évektől megfigyelhető elköltözés, különösen a fiataloké. A lakosság átlagéletkora 43 év (2014).

A háztartásban élő tagok átlaglétszáma 2,5.

A lakosság korszerkezetében a gyermekek és fiatalok (0–17 év) 17%-ot képviselnek, a 18–64 évesek 64%-ot, a 65 évnél idősebbek 19%-ot.

A legutóbbi népszámlálás adatai szerint a lakosság korszerkezetében 14 év alatti gyermekek 14,13%-ot, a 29 évnél fiatalabbak 18,35%-ot, a középkorúak 49 éves korig 27,10%-ot az 50 évnél idősebbek pedig 40,42%-ot tesznek ki.

Nemi összetétel tekintetében a lakosság 49%-át alkotják a férfiak és 51%-át a nők.

A lakosság iskolázottsági mutatói kifejezetten kedvezőtlenek. A főiskolai és egyetemi végzettséggel rendelkezők a lakosság 5%-át képviselik, a középfokú végzettségűek 35%-ot, az alacsony végzettséggel rendelkezők pedig 31%-ot. A lakosság 27%-a nem végzett teljes általános iskolát, 2%-a pedig semmilyen iskolai végzettséggel nem rendelkezik.

A lakosságszám csökkenése, amihez társul még a népesség előregedése is, egyre nagyobb kihívás az egészségügyi és a szociális, valamint az oktatási ellátórendszer számára.

b) Gazdasági folyamatok

A világméretű recesszió és a makrogazdasági környezet negatív fejleményei erőteljesen nyomot hagynak a Magyarokiszsa községben zajló gazdasági folyamatokon is.

Noha az önkormányzat olyan élenjáró ipari tevékenységei is, mint a cserép, csempe, vízszigetelő anyagok gyártása, a feldolgozóipar, számos üzleti nehézséggel kénytelenek szembenézni, szilárd piaci pozíciójukat mégis sikerült tartaniuk.

Árucserét illetően 2016. január-októberében az önkormányzatban működő gazdasági szereplők 54,9 millió dollár értékben exportáltak, az import pedig 53,1 millió dollár volt. A Potisje-Tondach Rt. az eddigiekhez hasonlóan továbbra is a térség tíz legnagyobb exportőre közt van.

A községben működő gazdasági szereplők száma pang (2015 végén 372 itteni székhelyű vállalkozó és 220 vállalat volt), ami egyenes következménye a kereslet és a lakossági vásárlóerő megcsappanásának, a pénzhányagnak, a pénzhez jutás nehézségeinek.

2016. január-októberében az egy alkalmazottra eső átlagbér 56.078 dinár volt a községben, ami az előző év azonos időszakának szintjén alakul. Adók és járulékok nélkül ugyanebben az időszakban az átlagbér 40.430 dinár.

A 2017. évi községi költségvetés 4,5 millió dinár keretösszeget szán gazdaságfejlesztésre, valamint még 9,5 millió dinárt külön mezőgazdaság-fejlesztésre, hogy javítsa az üzleti légkört, támogassa a kis és közepes vállalkozásokat, valamint a mezőgazdasági termelőket.

A mezőgazdasági termelés minőségi nyersanyagbázist biztosít az élelmiszer-feldolgozó iparnak, különösen a fűszerpaprika-termelés kapacitásainak.

A kisbirtokos gazdáknak és a mezőgazdasághoz kapcsolódó munkavállalóknak rendkívül kevés esélyük van arra, hogy a mezőgazdasági tevékenységből biztosítsák megélhetésüket. Különösen sújtja őket az állattenyésztés és a tejtermelés területén, valamint a gabonafélék és ipari növények termesztésében tapasztalható áraránytalanság. Azt, hogy a mezőgazdaságban milyen súlyos a helyzet, csalhatatlanul bizonyítja az adat, hogy az utóbbi évek során ebben a térségben folyamatosan csökken a vetésterület. 2016-ban a mezőgazdasági termelőket tovább is sújtják az alacsony felvásárlási árak.

A hiányosságokról árulkodik az is, hogy csökkentek a jó minőségű alapanyagokba, védőszerekbe és agrotechnikába való befektetések.

Az állattenyésztésben észlelhető kedvezőtlen tendencia tovább folytatódik, egyrészt a hústermékek behozatalának liberalizálása, másrészt a hazai termékek minőségi szabványa által támasztott követelmények és a támogatások további csökkenése következtében. Mindezek a kedvezőtlen folyamatok az állatállomány végletes megcsappanását idézték elő.

A Községi Költségvetési Mezőgazdaság-fejlesztési Alap 2017. évi programja 9,5 millió dinár mértékű befektetésekhez biztosít további támogatást.

Az idegenforgalom támasza elsősorban a gyógyfürdői kapacitás, amely százéves hagyomány alapján a víz gyógyhatását a reumás betegségek kúrálásában és utókezelésben hasznosítja. A Banja Kanjiža Rehabilitációs Szakkórház, valamint a Lupus és az Aquapanon szállók adják a legjelentősebb szálláshelyeket. A vendégéjszakák száma 53 ezer körül mozog.

A szolgáltatászektor, leginkább a fuvarozás és nagykereskedelem szép eredményeket ér el, és a legjobb kilátásokat mondhatja magáénak Magyarokiszsa község gazdaságában

1.4. A községi tevékeny foglalkoztatáspolitikai végrehajtásában szerepet kapó partnerek

A foglalkoztatás szempontjából legjelentősebb intézmény a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ), amelynek fiókhálózata minden helyi önkormányzatra kiterjed. A magyarokiszsai kirendeltség a nagyikindai fiókinézet által gyakorolja tevékenységét: a munkavállalási lehetőségekkel és feltételekkel, a munkanélküliségi biztosítással kapcsolatos tájékoztatást, továbbképzés, szakmai felkészítés szervezését stb.

Helyi szinten az NFSZ legfontosabb partnere a 2008. 07. 30-ától a munkelő-piaci tendenciákat tevékenyen figyelemmel kísérő és elemző helyi foglalkoztatási tanács. Működése során a tanács előterjeszti az éves foglalkoztatási cselekvési terveket, lebonyolítja az NFSZ és az önkormányzat közös foglalkoztatási programjait, figyelemmel kíséri az állásbörzét, tanácsadó segítséget nyújt a közfoglalkoztatási projektek lebonyolításához stb.

2. A KÖZSÉGI MUNKAERŐPIAC ÁLLAPOTA

2.1. Általános jellemzők, a foglalkoztatottság és a munkanélküliség alakulása

A rendszerváltás időszakában Magyarországon közszeg gazdasági szerkezete nagymértékben átalakult, minek következtében jelentősen csökkent a foglalkoztatottság.

A vállalatok magánosításának és szerkezetváltásának folyamata a végső szakaszba érkezett, és 2016-ban, de legkésőbb 2017-ban ez a folyamat befejeződik, így az állami és társadalmi vállalatok jogállása is megoldódik.

A munkahelyek elvesztése leginkább az idősebb munkavállalókat (a 45 év fölöttieket) sújtja.

A fiatalok (15–24 évesek) körében is nagy a foglalkoztatottsági ráta csökkenése. Ezt a korcsoportot a fölmondások és határozott időre kötött szerződésük meghosszabbításának lehetetlensége, valamint a fiatalok számára megfelelő újfajta munkakörök fokozatos csökkenése sújtja. Ugyanakkor e korcsoport körében mégis csökkent a munkanélküliség, ami arra vall, hogy válságidőszakban a fiatalok inkább választják a munkakeresés alternatívájaként a tanulmányok folytatását, illetve hogy tanulmányaik befejezése után tömegesen hagyják el az országot, hogy az európai piacokon találjanak jobb megélhetést.

Az önkormányzati munkaerőpiac általános jellemzői továbbra is: a munkaerő kínálati és keresleti oldala között nincs összhang, nagy a huzamosabb ideje munka nélkül levők aránya, kedvezőtlen a munkanélküliek kor és képzettség szerinti szerkezete, magas a fiatal munkanélküliek aránya, mind az alkalmazásban levők, mind a munkanélküliek szaktudása és készségei elavultak, nagy a nehezebben foglalkoztatható munkanélküliek száma, és sokan keresnek boldogulást a szürkegazdaságban.

Jogi személyek a gazdasági közszférában a munkavállalók 85,39%-át alkalmazzák, a vállalkozásokban 14,61% talált munkát, ami az előző évhez képest további csökkenést jelent. Legtöbbször a feldolgozóiparban dolgoznak (26,86%), utána a kereskedelem (13,95%) és a közlekedésben (7,74%).

A bejegyzett egyéni gazdák száma 2015 végén 899 volt.

A foglalkoztatottság szektoronkénti összehasonlító ismertetése

	2012.	2013.	2014.	2015*
Jegyzett foglalkoztatás				
- mezőgazdaság	189	171	167	206
- feldolgozóipar	1.171	1.173	1.161	1.361
- energia- és víztermelés	68	71	63	64
- építőipar	320	298	275	287
- kereskedelem és javítás	460	421	384	707
- szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	7	6	65	136
- közlekedés	330	310	311	392
- pénzügyi közvetítés	36	33	38	58
- szakmai, tudományos kutatás, fejlesztés	114	89	124	130
- államigazgatás és társadalombiztosítás	176	177	169	349
- oktatás	429	429	427	435
- egészségügyi és szociális ellátás	535	544	510	547
- kommunális és egyéb szolgáltatások	93	107	68	230
A. Jogi személyek	3.928	3.829	3.762	4.326
B. Vállalkozók	868	793	765	740
A+B Összesen:	4.796	4.622	4.527	5.066

(*A statisztikai intézet megváltozott statisztikai módszertana szerint 2015-ben – mivel itt átlagról van szó – a tevékenységenkénti adatok összeadása nem ugyanazt az összeget adja, mint az összadat.)

Ami a 2015. évi munkanélküliségi adatokat illeti, a közszegben a munkanélküliek aránya enyhén emelkedik az előző évhez képest. Jelentősebb emelkedés a szakképzetlen munkaerő körében észlelhető, 5%-os csökkenés pedig a szakképzettek kategóriájában.

A munkanélküliek számát szemléltető táblázati adatok arról árulkodnak, hogy a munkanélküliek nagyobb számban fordítanak háttal az itthoni munkaerőpiacnak (külföldön keresnek munkát, folytatják tanulmányaikat, átlépnek a szürkegazdaságba, vagy fölhangynak az álláskereséssel).

A munkanélküliek képzettségi szerkezetében magas a munkát kereső szakképzetlenek aránya (61%).

A munkanélküliek számának alakulása képzettségi összetétel szerint:

A munkanélküliek képzettségi összetétele	2012. 12. 31.	2013. 12. 31.	2014. 12.31.	2015. 12. 31.	2016. 12.31.
I. Szakképzetlen	1.296	1.289	1.258	1.115	1.159
II. Betanított	78	71	62	46	43
III. Szakképzett	547	514	475	351	335
IV. Középfokú végzettségű	389	346	298	271	278
V. Magas-szakképzettségű	16	15	12	10	6
VI. Főiskolai végzettségű	37	48	36	49	45
VII. Egyetemi végzettségű	44	51	36	28	32
ÖSSZESEN:	2.407	2.334	2.177	1.870	1.899

Községünkben a munkanélküliek összetételében legnagyobb azoknak az aránya, akik már voltak munkaviszonyban (65%).

A korábbi évekhez képest nőtt a munkanélküli nők aránya. A 2016. decemberi adatok tanúsága szerint az NFSZ nyilvántartásában 990 nő található, ami az összes munkanélkülinek 52%-a.

A fiatalok munkanélkülisége azzal magyarázható, hogy a fiatalok általában csak általános és elméleti tudással rendelkeznek, gyakorlatival nem. Az összes foglalkoztatottnak 24%-a esik a 30 évig terjedő korúak kategóriájába.

Az időskorúak munkanélkülisége gyakran a fölvételtkor tapasztalható hátrányos megkülönböztetéssel magyarázható. A munkanélküliek életkor szerinti összetételében 30% az 50 évnél idősebbek aránya.

Továbbra is nagy gond a munkanélküliség állandósulása. A hosszabb ideje (legalább három éve) várolistán levők aránya mintegy 44%. Az évekig elhúzódó munkára várakozás a motiváció és a tudás elvesztését, a munkába állás esélyének romlását eredményezi.

Továbbra is komoly probléma a romák munkaerő-piaci helyzete, amely lényegesen rosszabb, mint a népesség egyéb rétegeié. Az összes munkanélküli körében a romák aránya évről évre fokozatosan nő, a folyó évi november hó során 22% volt.

A községben a munkát keresők kevesebb mint 2%-a fogyatékkal élő.

Ugyancsak jelentős probléma a munkaerő-főlösleg. A legfontosabb tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedések, amelyek a jelenlegi helyzeten javíthatnak: az új foglalkoztatásba vagy önfoglalkoztatásba való befektetések, a munkaerő-főlösleg megoldására a vállalkozóknak nyújtott pénzügyi támogatások.

A szürkegazdaságban való elhelyezkedés évekre visszanyúló jelenség, amely közvetlen összefüggésben áll az alacsony bér- és munkavédelmi színvonallal stb.

Az új intézményes keretek és jogszabályok megváltozása hozzá fog járulni a munkaerő-piaci rugalmasság növeléséhez, felgyorsítja a folyamatokat, és fokozza a harcot a szürkegazdaság ellen.

2.2. Községi részvétel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat programjaiban

Magyarkanizsa község területéről 2016-ban az alábbi NFSZ-programok váltak valóra:

- a 2016. december közepéig a pénzbeli térítésben részesülők száma 138
- az illetékes minisztérium anyagi támogatásával 540 ezer dinár értékben három személy önfoglalkoztatásának programja teljesült
- 2016-ban a község területén a Szerb Köztársaságtól származó forrásból 5 közmunkaprogram (összesen 22 foglalkoztatottal) teljesült 2,5 millió dinár mértékben
- összesen 3,95 millió dinár mértékű önkormányzati forrásból a közfoglalkoztatás 26 személy munkába állását tette lehetővé a következő munkáltatóknál: Komunalic Kommunális Szolgáltató Közvállalat (16 fő), Veleđ-Értük egyesület (2 fő), Meta Terra egyesület (2 fő), Csiga Vajdasági Gyógyepedagógus-egyesület (6 fő)
- köztársasági forrásból egy munkanélküli részvételével 2,1 ezer dinár értékben egy program teljesült
- a szakmai gyakorlat programjában önkormányzati forrásokból 5 fő dolgozhatott a következő munkáltatóknál: Tisavet (1 fő), közigazgatási hivatal (2 fő), Floramarket Kft. (1 fő), KanizsaInfó Kft. (1 fő). A program folyamatban van, önkormányzati szinten a program tervezett értéke megközelíti az 1 millió dinárt.

3. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA MAGYARKANIZSA KÖZSÉGBEN

Magyarkanizsa község, fölismerve a lehetőséget, hogy tud hatni a helyi foglalkoztatási politikára, és intézkedésekkel növelheti a foglalkoztatottságot, megalakította a helyi foglalkoztatási tanácsot, és megerősítette a kkv-k fejlesztését támogató intézményhálózatot.

3.1. A tevékeny foglalkoztatáspolitikai céljai

A foglalkoztatáspolitikai általános célja a községbeli foglalkoztatottság-növekedés hatékony és fenntartható folyamatának megteremtése.

A tevékeny foglalkoztatáspolitikai egyes célkitűzései 2017-ben Magyarkanizsa községben az alábbi feladatokra fognak irányulni:

1. Új munkahelyek nyitásának támogatása

Különböző támogatások megítélésének konkrét formái a Magyarkanizsai Gazdaság- és Vállalkozásfejlesztési Alap programja szerint, foglalkoztatási programok népszerűsítése, vállalkozók pályázatokon való részvételének támogatása; kedvezően fogja befolyásolni a magánvállalatok és vállalkozók munkahelynyitási lehetőségeinek bővítését.

2. A munkaerő minőségének előmozdítása

E cél érdekében megkülönböztetett figyelmet kell szentelni a karriervezetési rendszer fejlesztésének, a tanácsadásnak, valamint hogy a munkanélküliek új ismeretek és készségek elsajátításával fokozzák versenyképes hozzáértésüket.

Az Európai Unió oktatási rendszerével való összehangolás elengedhetetlen feltétele a munkaerő, különösen a fiatalok mobilitásának. Szerbia uniós csatlakozásával elő fog állni a hazai oktatási rendszerben szerzett oklevelek és bizonyítványok EU-országokban való elfogadásának igénye is.

Helyi szinten tovább-, át- és kiegészítő képzések szervezésével kell segíteni a munkaközvetítőben nyilvántartott munkanélküliek állásszerzését.

3. A községi támogatási intézmények fejlesztése

A gazdasági válság hatásainak csökkentése, a gazdasági szereplők támogatásával együtt, lehetővé teszi a meglévő munkahelyek megőrzését. A gazdaság fejlesztése és a közvetlen befektetések idevonzása, az oktatási és szociális rendszer előmozdításával párhuzamosan, hozzá fog járulni a foglalkoztatási szint növeléséhez.

4. A nehezebben foglalkoztatható munkanélküli-kategóriák, mindenekelőtt a fiatalok, a munkaerő főlétségek, az idősebbek stb. foglalkoztatásának és szociális felkarolásának támogatása.

A végzős diákoknak és egyetemistáknak szervezett szakmai gyakorlat igen hasznosnak bizonyult arra, hogy a fiatalok megismerkedjenek a munka világával. Külön programok foglalkoznak azokkal a fiatalokkal, akik idő előtt kimaradnak az iskolából, iskolai végzettségük nincs, vagy nem kielégítő.

A munkanélküliek körében megnőtt az olyan iskolázott fiatalok száma, akik azt fontolgatják, hogy elhagyják az országot. Ahhoz, hogy ez a potenciál visszafordíthatatlanul ne vesszen el, befektetésekre van szükség ezen a téren. A cél: lehetővé tenni a fiatalok megélhetésének, kreativitásának, vállalkozó szellemének érvényesülését.

A nehezebben foglalkoztatható kategóriák munkába állításának támogatásához meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek alkalmassá és versenyképesé tehetik a hátrányos helyzetű munkanélkülieket, hogy a munkaerőpiacra lépjenek. Itt elsősorban a fogyatékkal élőkről, az idősebbekről, a romákról, a családi erőszak áldozatairól, a nőkről, a folyamatos pénzsegélyben részesülőkről van szó. Ehhez fejleszteni kell az integrált szolgáltatásokat, ösztönözni az NFSZ, a szociális központ és a szociális szolgáltató központ együttműködését, népszerűsíteni a szociális vállalkozásokat.

Kíváncsinos megteremtene a munka és a foglalkoztatás rugalmas formáit.

3.2. A községbeli munkaerőpiac SWOT-elemzése

Erősségek: helyi szinten elfogadott stratégiák és jogszabályok, kielégítő együttműködés a mérvadó bel- és külföldi szervezetekkel, a fennálló intézmények fejlettségi színvonala, több évre visszanyúló jó gyakorlat és tapasztalat programok és projektek lebonyolításában.

Gyöngeségek: magas munkanélküliségi ráta, képzett szakemberek elvándorlása, szakemberhiány, a mérvadó gazdaságtámogatási intézmények közötti egyeztetés és kommunikáció hiányosságai.

Lehetőségek: európai uniós integráció, nemzetközi szervezetek támogatása, partnerhálózat fejlesztése.

Veszélyek: gazdasági nehézségek, rossz demográfiai mutatók, nem kielégítő regionális együttműködés.

3.3. A terv költségigénye

A helyi foglalkoztatási cselekvési terv körében az összes foglalkoztatási programra előirányzott pénzügyi keret – a foglalkoztatási ügyekben hatáskörrel rendelkező minisztérium pályázati támogatásait beleértve – 8.213.000,00 dinár.

A magyarkanizsai községi költségvetés a 763, 135, valamint 764 és 765 tételsoron 4.600.000,00 dinárt különít el (ami a teljes pénzügyi keretnek 56%-a).

A költségvetés az alábbi programokra irányoz elő eszközöket:

Tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedés	Dinár összesen	Fő összesen	Önkormányzati eszköz	Minisztériumi, tartományi eszközök
2017. évi közmunkaprogram	7.142.000	40	4.000.000	3.142.000
2017. évi szakmai gyakorlat programja	1.071.000	6	600.000	471.000
ÖSSZESEN:	8.213.000	46	4.600.000	3.613.000

Ha valamelyik felsorolt programra szánt eszközök felhasználatlanul maradnak, azokat a helyi foglalkoztatási tanács véleményezése alapján a legnagyobb érdeklődésre számot tartó programokra kell átcsoportosítani.

E programok sikerességét a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által meghatározott módszertan szerinti ismérvek segítségével lehet lemérni.

Magyarkanizsa község 2017. évi foglalkoztatáspolitikai cselekvési tervének céljai, programjai és végrehajtási intézkedései táblázatos összegezésben

1. sz. cél: Új munkahelyek nyitásának támogatása

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
Magánvállalatok támogatása az önkormányzat programja alapján	A foglalkoztatottság növekedése a munkáltatóknak megítélt támogatások révén	A magánvállalatokban és vállalkozókban foglalkoztatottak számának emelkedése	Magyarkanizsa község	2017.01.01–12.31.	Köztársasági Statisztikai Intézet
A munkáltatóknak új munkahelyek nyitására nyújtott támogatások és felsőbb hatalmi szintek nyújtotta támogatások népszerűsítése	A foglalkoztatottság növekedése a munkáltatóknak megítélt támogatások révén	A támogatást igénybe vevő munkáltatók száma és összetétele, a munkáltatónak nyújtott támogatással foglalkoztatottak száma és összetétele	NFSZ, Magyarkanizsa község	2017.01.01–12.31.	Köztársasági Statisztikai Intézet
Az önfoglalkoztató programok támogatása és népszerűsítése	A foglalkoztatottság növelése az önfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatások révén	Az önfoglalkoztatási támogatást igénybe vevők száma és összetétele, a szerződés le-	NFSZ, Magyarkanizsa község	2017.01.01–12.31.	Gazdasági Jegyzékeket Vezető Ügynökség

	gátásokkal	járta után hat hónapot dolgozó vállalkozók száma			
--	------------	--	--	--	--

2. cél: A munkaerő minőségének előmozdítása

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
Átképzés és kiegészítő képzés, vállalkozásfejlesztési képzés	Új képesítés megszerzése	A képzések résztvevőinek száma	Cnesa OMI, más oktatási intézmények	2017.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények

3. sz. cél: A községi támogatási intézmények fejlesztése

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
A helyi foglalkoztatási tanács kapacitásának fejlesztése	A tanács kapacitásának előmozdítása	1. új kezdeményezések száma, 2. további elemzések száma	Magyarkanizsa község	2017.01.01–12.31.	A helyi foglalkoztatási tanács jegyzőkönyvei
A tőke idevonzására irányuló tevékenység előmozdítása a rendszer javításával	Jelen levő befektetők számának növekedése	Újonnan nyíló munkahelyek száma	Magyarkanizsa község, ICR, gazdasági, pénzügyi és fejlesztési főosztály	2017.01.01–12.31.	Gazdasági Jegyzékeket Vezető Ügynökség

4. sz. cél: – A nehezebben foglalkoztatható munkanélküliek – elsősorban a fiatalok a munkaerő-főlönslegek, az idősebbek stb. – foglalkoztatásának és szociális fölkarolásának ösztönzése

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
2017. évi közmunkaprogram	A hátrányosak csoportjába tartozók és hosszú ideje állástalanok fokozott foglalkoztatása	A program résztvevőinek száma: 23	Magyarkanizsa község, illetve a község és az NFSZ,	2017.01.01–12.31.	NFSZ, Községi Közigazgatási Hivatal
2017. évi szakmai gyakorlat programja	Gyakornokok számának növekedése	A program résztvevőinek száma: 20	Magyarkanizsa község, illetve a község és az NFSZ,	2017.01.01–12.31.	NFSZ, Községi Közigazgatási Hivatal
Az aktív álláskeresőkre való kiképzés	Kiképzett fiatalok számának emelkedése	Résztvevők száma	NFSZ	2017.01.01–12.31.	NFSZ
Hiányszakmákra való kiképzés	Az önálló szakmai munkára fölkészített fiatalok számának emelkedése	Résztvevők száma	Cnesa OMI	2017.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények

A fiatalok vállalkozószellemének előmozdítását célzó képzések	Fiatal vállalkozók számának emelkedése	Üzleti tervek száma	Cnesa OMI, ICR	2017.01.01–12.31.	NFSZ, képzés-szervező intézmények
Rugalmas munkaformák népszerűsítése	Munkáltatók megismertetése a rugalmas munkaformákkal	Az ülések száma	Helyi foglalkoztatási tanács	2017.01.01–12.31.	Községi Közigazgatási Hivatal – résztvevői névsor